

บทที่ 1

บทนำ

การระงับปวดภายหลังผ่าตัดในสุนัข เป็นเรื่องที่สัตวแพทย์ส่วนใหญ่อาจจะไม่ค่อยให้ความสนใจ เนื่องจากสุนัขสามารถฟื้นตัวภายหลังจากการผ่าตัดได้ดี (Hanzen, 1994) และการแสดงออกต่อความเจ็บปวดของสุนัขแต่ละตัวก็อาจจะแตกต่างกันออกไปซึ่งถ้าความเจ็บปวดนั้นไม่รุนแรงอาจไม่สังเกตเห็นได้ นอกจากนี้การประเมินความเจ็บปวดในสุนัขก็ยังไม่มีการมีเครื่องมือในการตรวจวัดที่แน่นอน เนื่องจากปัญหาในการสื่อสารกับสุนัข การประเมินความเจ็บปวดอย่างง่ายอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมที่สุนัขแสดงออก เช่น การส่งเสียงร้อง การเคลื่อนไหว อัตราการเต้นของหัวใจและอัตราการหายใจ

ภายหลังการผ่าตัดช่องอกเพื่อแก้ไขภาวะที่ผิดปกติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับช่องอก แม้ว่าจะมีการให้ยาระงับปวดแล้วก็ตาม สุนัขบางตัวเสียชีวิตลง อาจเนื่องมาจากภาวะแทรกซ้อนคือภาวะ hypoventilation (Conzemius และคณะ, 1994) หรือการใช้ยาระงับปวดที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ความเจ็บปวดทำให้สุนัขไม่แ่่งไมส ไม่กินอาหาร ไม่เคลื่อนไหว ทำให้มีผลต่อสุขภาพของสัตว์ ผลการผ่าตัด และสุนัขอาจเสียชีวิตในภายหลังได้ ดังนั้น จึงน่าจะมีการวิจัยเพื่อหายาระงับปวดที่ได้ผลดีในการระงับปวดภายหลังการผ่าตัดช่องอก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ Tramadol HCl ในการระงับปวดภายหลังการผ่าตัดช่องอกในสุนัขเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพของการใช้ Bupivacaine HCl รอบ ๆ intercostal nerves ซึ่ง Bupivacaine HCl เป็นยาระงับปวดภายหลังการผ่าตัดช่องอกที่นิยมใช้ในปัจจุบัน และ Tramadol HCl เป็นยาระงับปวดชนิดสังเคราะห์ในกลุ่ม pure opioid agonist มีผลในการระงับปวดในระดับที่ยอมรับได้เช่นเดียวกับมอร์ฟีน ซึ่งเป็นยาระงับปวดภายหลังการผ่าตัดที่นิยมใช้เช่นเดียวกัน แต่มอร์ฟีนมีผลกดการหายใจและทำให้เกิดภาวะ hypoventilation (Thompson และ Johnson, 1991; Pascoe และ Dyson, 1993; Conzemius และคณะ, 1994) ส่วน Tramadol HCl นั้นจากการวิจัยของ Houmes และคณะ(1987) พบว่ากดการหายใจน้อยกว่า

การผ่าตัดช่องอกกระทำที่ บริเวณระหว่างซี่โครงซี่ที่ 4 และ 5 ทางด้านซ้ายในสุนัขเพศผู้ 20 ตัวซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ 10 ตัว กลุ่มแรกฉีดยาชา Bupivacaine HCl ที่ intercostal nerves ที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 กลุ่มที่ 2 ได้รับ Tramadol HCl ฉีดเข้าหลอดโลหิตดำ ทำการวัดอัตราการเต้นของหัวใจ อัตราการหายใจ ค่าความดันโลหิต และพฤติกรรมต่างๆของสุนัข ก่อนและหลังการผ่าตัดช่องอกเป็นระยะๆ ตลอด 24 ชั่วโมง จากนั้นนำ parameters ต่างๆมาประเมินเป็นคะแนนแสดงความเจ็บปวด(pain score) เพื่อใช้เปรียบเทียบผลการระงับปวดของยาทั้งสองชนิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงประสิทธิภาพของยา Tramadol HCl ในการระงับปวดภายหลังการผ่าตัด
2. เพื่อเป็นพื้นฐานของงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของยา ระงับปวดภายหลังการผ่าตัด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย